Ч. 258 Четвер 16 (29) падолиста 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Справа скликаня краєвих соймів. — З німецкого парляменту. — Кріґер у Франциї. — З полудневої Африки.)

Вчера донесли з Відня, що сими днями оголосить Wiener Ztg. цісарский патент скликуючий сойм: дальматиньский на 10 грудня, долішно австрийский на 12 грудня, галицкий на 18 грудня, країньский на 19 грудня, а всі инші на 17 грудня. Нинїшні телеґрами не принесли потвердженя тої вісти. Wiener Abendpost пише з нагоди скликаня краєвих соймів, що їх задачию буде поири скоре полагоджене буджету, також полагоджене закона о заведеню одноцїльного додатку до державного податку від горівки. Дохід з того жерела має бути призначений на санацию краєвих фінансів. Очевидно, що успіх тої справи опирає ся на тім, щоби предложений додаток 20 сотиків від літра алькоголю принято рівномірно всїми краєвими соймами, а державне предложенє так скоро полагоджене, аби дотичний закон міг увійти в житє вже з днем 1 січня 1901. Дохід з того додатку обчисляють на 19·2 міліонів корон. Коли би котрий сойм не хотів предложене приймити, правительство мусїло би над тим жалїти, тим більше що в наслїдок того було би відложене заведенє того додатку у всїх коронних краях бодай на один рік. Наслїдок був би такий, що коронні краї не мали би конечних средств до переведеня многих задач

В німецкім парляменті, на суботнїшнім засїданю, прийшла під наради справа звісних 12 тисяч марок, які міністер внутрішних справ мав зажадати від Союза промисловців на аґітацию против страйків. На дотичну інтерпеляцию социялїстичного посла Авера, забрав голос канцлер ґр. Більов, і зазначив на вступі, що висказ, немов би тут мало ся до дїла з німецкою Панамою, дуже пересаджене. Я думаю — сказав канцлер — що кожде німецке правительство найлїпше служить інтересови суспільности, коли піднесе ся понад всї сторонництва, понад всї ґрупи інтересів, та разом понад економічні суперечности, заховуючи супротив них цїлковиту незвисимість. Помимо доброї віри, в якій дїлали вмішані в ту справу урядники, ужите средство треба признати невластивим. Колиб мене тогди спитано о гадку, я був би відраджував від сего кроку. Нинї, коли я відвічальним канцлером німецкої держави, заборонив би таку акцию В цїлковитім порозуміню з міністром внутрішних справ, котрого велику енерґію, робучість і характер ціню високо, мимо всяких против него піднесених закидів — я гадаю, що на будучність не вільно вступати на дорогу сего рода. До дальших зарядженъ не виджу причини. Спосіб, в який ся справа добула ся на верх, зробив на мене вражінє, що цїлу квестию викликала не стілько ревність про публичне добро, скілько радше обставина, що она звертала ся против деяких осіб або против їх економічних стремлїнь. (Великий гамір і гучні оплески). В будучности я доложу всяких старань, щоби панам социяльним демократам не достарчувати такого пригідного для аґітациї материялу.

Кріґер перебуває ще в Парижи, де приймає численні депутациї від ріжних товариств і сторонництв. Між иншими явила ся у него одна депутация під проводом Рошфора і передала ему почетну шаблю справлену для Кроніого. Всї заявляють Кріґерови співчутє і велику симпатию для справи Бурів. В часї візити в палатї елїзейскій в палатї президента Любета дякував Кріґер президентови за сердечне приняте, якого зазнав у Франциї. Дальше сказав, що знає о трудности задачі своєї місиї і не має великої надїї на людску поміч, однако пересьвідчений, що Бог не оставить справедливої справи Бурів. Любе відповів, що зворушений до глубини нещастєм Бурів, котрі могли найти найцїннїйшу потїху в співчутю цїлого цивілїзованого сьвіта.

З полудневої Африки доносять, що ґен. Девет з 100 Бурами перейшов на португальску землю в окрузї Катембе. Вислано 80 їздців і 2 армати португальскі. Бури заявили, що піддадуть ся, лише щоби їх не видалювано з краю. — Деякі анґлійскі часописи повтаряють вісти про заговор на житє льорда Робертса. В Йоганнесбурзї мали арештувати за ту справу 10 осіб, переважно Італїянців.

---

4)

ГАНЯ.

(З польского — Генрика Сенкевича.)

(Дальше).

Але тимчасом скінчили ся Різдвяні сьвята. Мої слабі надії, що лишу ся вже дома, не вдійснили ся ні трохи. Великому опікунови заявлено одного вечера, аби на другий день рано був готовий до дороги. Треба було їхати рано, бо ми мусїли ще вступити до Хорель, де Селим має попращати ся з своїм вітцем. І ми встали о шестій годинї ще потемки. Ах, моя душа була тодї таке понура, як той зимовий ранок, темний, з вітром. Селим був також в найгіршім настрою. Зараз, коли лиш вилїз з ліжка, заявив, що сьвіт дурний і як найнужденнїйше устроєний, на що я цїлковито згодив ся; відтак одївшись, пішли ми з нашої комнатки до двора на снїданє. На дворі було темно, дрібні платки острого снїгу, кручені вихром, сікли нас по лицях. Вікна їдальні були вже осьвітлені. Перед ґанком стояли вже запряжені санки, на котрі зношено наші річи; коні трясли дзвіночками, пси гавкали коло саний: всьо то разом становило, бодай для нас, такий сумний образ, що аж серце стискало ся на его вид. Війшовши до їдальнї, застали ми вітця і о. Людвика, як оба ходили з поважними лицями, Ганї ще не було З бючим серцем поглядав я на двері зеленого кабінету, чи не вийде, чи може від'їду навіть без пращаня. А тимчасом батько з о. Людвиком почали нам давати ради і науки. Оба зачали від того, що ми вже в тім віці, що нам не треба пригадувати що значить праця і наука, а однако оба не говорили о нічім иншім. Я слухав того всього пяте через десяте і гриз грінки та ковтав з стисненим горлом теплу поливку винну. Нагле серце так сильно в менї забило ся, що я ледве міг усидїти на кріслї, бо в комнатї Ганї почув я якийсь шелест. Отворили ся двері і вийшла . одїта в поранний кафтан, з паперцями в закрученім волосю панї д'Іве, що ніжно мене обіймила, а котрій я за завід який мене стрітив, мав охоту кинути скляньку з поливкою на голову. І она також висказала надію, що такі великі хлопцї будуть певне знаменито учити ся, на що їй Мірза відповів, що память еї волося додасть єму сил і витревалости в праци. Тимчасом Ганя не показувала ся.

Однако не було менї суджено випити ту чашу горести аж до дна. Коли ми встали від снїданя, вийшла Ганя з кабінету, ще заспана, цїла рожева, з поорганим волосем на головцї. Коли я стиснув еї за руку на добрий день, рука була горяча. Зараз прийшла менї до голови гадка, що Ганя має горячку з причини мого виїзду і я в души розжалобив ся, але то просто зі сну. По хвили мій отець і о. Людвик пішли по листи, аби їх нам віддати до Варшави, а Мірза виїхав за двері на величезнім псї, котрий перед хвилею війшов до комнати. Я лишив ся з Ганею сам на сам. В очах крутились менї сльози, з уст видирались менї насильно ніжні і горячі слова. Я не мав наміру признаватись, що еї люблю, але перло мене, щоби їй сказати щось такого, як: „Моя дорога, улюблена моя Ганю“, і цїлувати при тім еї руки. То була одинока способна хвиля до виливу таких чувств, бо при людях хочби й міг то зробити, не звертаючи нічиєї уваги, але я не сьмів би. Тількож, що я ту хвилю погано змарнував. Вже, вже наблизив ся до неї, вже простягнув ід нїй руку, але зробив то якось так неповоротно і неприродно, таким несвоїм голосом відозвав ся: „Ганю!“ що сейчас подав ся назад і замовк. Я мав охоту вибити себе по лици. Тимчасом Ганя сама почала:

— Боже, як то буде сумно без панича!

— Приїду на Великдень — відповів я зимно, несвоїм низьким басом.

— А до Великодня так далеко!

— Цїлком недалеко — воркнув я.

В тій хвили вбіг Мірза, а за ним мій отець, панї д'Іве, о. Людвик і ще кількоро людий. Слова: „Сїдати, сїдати!“ зазвучали менї в ушах. Ми всї вийшли на ґанок. Тут по черзї брали мене в обійми отець і добрий о. Людвик. Коли прийшла черга пращати ся з Ганею, мав я непоборимий охоту пірвати еї в обійми і поцїлувати по давному, але я не відважив ся на те.

— Бувай здорова, Ганю — сказав я, подаючи їй руку, в души плакало менї сто голосів і сто найніжнїйших пещених слів на устах.

Нараз побачив я, що дївчина плаче і так само нагле озвав ся у мнї той упір, та непо-

Новинки.

Львів дня 28-го падолиста 1900.

— **Конкурс** на посаду учителя математики і фізики в головній ц. к. семинариї в Самборі, оголошує краева Рада шкільна. О посаду можуть старати ся іспитовані учителї середних шкіл або учителї видїлових шкіл, що здали іспит з предметів III. групи, т. е. з математики, рисунків вільноручних і фізики з викладовою мовою польскою і рускою. Поданя можна вносити до дня 16 грудня с. р.

— **З львівскої політехніки.** П. Едґара Ковача, директора школи для деревного промислу в Закопанім, іменовано професором архітектури в львівскій політехніцї. — По причинї знаних заколотів підчас інавґурацийного торжества, удїлили вчера декани нагану 93 слухачам політехнїки. Есть то найнизша кара і не потягає за собою нїяких дальших злих наслїдків.

— **Дирекция почт** оповіщує: З днем 1-го грудня с. р. увійде в житє новий уряд почтовий в Настасові повіта тернопільского (для Настасова і присілка Йосифівка ad Купчинцї), а також складницї почтові в Кальникові, почта Краковець повіта мостиского, і в Новосїлках, почта Гочів повіта ліського.

— **З перемиской епархії.** Презенти дістали оо.: Ник. Гичко на Шандровець дек затварниц кого і Вас. Лаврецкий на Тучапи дек. судововишнявьского. — Канонїчну інституцию на Звиняч дістав о. Петро Крупскии. — Завідательство в Берегах гірних дістав о. Стеф. Козбур. — Управляючим сотрудником в Чирній постановлено о. Володим. Мохнацкого.

— **Замах ґімназияста.** Шимусїк, ученик VI. кляси ґімназияльної в Яслї, хлопець лихих обичаїв, одержав недавно за якусь псоту 16 годин шкільного арешту. Щоби пімстити ся за свою кару, вибрав собі Шимусїк за жертну проф Доміна і оногди кинув ся на него в клясї з довгим ножем. Однак коли ученики заслонили собою проф. Доміна, Шимусїк пробив собі груди тим самим ножем і тепер боре ся в шпитали зі смертию.

— **Зьвірства Европейцїв в Хінї.** Якийсь офіцир російскої експедициї до Хіни, написав в листї до свого приятеля в Парижи таке: „Коли ми прибули над ріку Пейго, зачудовало нас, що там стоять так сильні фортифікациї, а нї слїду в них китайского войска. Правдї як ми були ще далеко від фортифікаций, упало звідтам кільканайцять стрілів, але опісля всьо замовкло і ми забрали фортифікациї без нїякого опору. В той спосіб веде ся цїла війна. Коли Хінцї стрінуть ся з неприятелем, стріляють на него здалека, але опісля пропадають як під землю. Они укривають ся в рижових полях; але що то війна, то ми мусимо когось убивати, а що нема вояків, то мордуємо без пощади спокійне населенє. Тому не здивуеш ся, що часописи пишуть: „полягло 10 Европейцїв, а 1000 Хінцїв“; се переважно старцї, женщини і дїти. О першеньство в тім благороднім спортї борють ся всї союзні войска“.

— **Замах на старосту в Подґуржу** коло Кракова. Вчера вечером около 7 год. 45 мін., коли староста ґр. Ед. Старженьский вернувши з Кракова до дому при улици Салїнарній, пішов до стайнї подивити ся на свої конї, напав на него якийсь мужчина в чорних очицях і жовтавім пальтотї і стрілив з револьвера в ухо ґр. Старженьскому. Куля однакож пішла в бік, а вистріл обсмалив ему лице. Староста ґр. Старженьский добув тогди револьвер і стрілив до напастника, а той тогди пхнув его штилетом з такою силою в груди з лївого боку, в сторону серця, що штилет пробив футро і замов / маринарку, зісунув ся по срібній циґарници і ранив ґр. Старженьского легко в груди. Удар був так сильний, що ґр. Старженьский упав на землю. На гук вистрілів збігла ся служба але напастник утїк городом. Напастника до нинї полудне ще не зловлено. В помешканю ґр. Старженьского явили ся зараз делеґат Лясковский, директор полiциї Короткевич, прокуратор Долиньский і презес суду карного Морельовский. Професор хірурґії Кадер сказав, що колиб не цигарниця, то штилет пробив би був серце. Причина замаху доси не звістна.

— **Помер** Стефан Земба, ц і к. ротмістр уланів на пенсиї і властитель реальностий в Криници, дня 24 с. м.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Рента ґрунтова і рентові посїлости ґрунтові (III). Вже в дуже давних часах були люди, що жили з лихви длятого богато вір, котрі основували ся на культурі того народу, для котрого були призначені, заказували брати проценти від позичаних гроший. Жидівска віра н. пр. заказувала брати проценти від жидів, але позваляла брати від іновірцїв. Так само заказувала віра християньска. В середних віках католицка церков відмавляла сьв. Тайн і церковного похорону тим, що позичали гроші на процент. Тогди завела ся така установа, що довжник відступав вірителеви пожиток з якогось ґрунту за той капітал, який дістав від него, але мав право відобрати кождої хвилї той пожиток, скоро зверну капітал. З того часу завело ся купно ренти: довжник брав капітал від вірителя, а той нїби то купував собі у него дохід з ґрунту, але ґрунт позіставав в руках довжника. Довжник або мав право викупити ся, скоро звернув цїлий капітал, або він і его наслїдники давали вічно дохід з ґрунту вірителеви і то була вічна рента. В той спосіб обходжено заказ церковний до котрого приступили були і сьвітскі власти — брати проценти від позиченого капіталу. Пільга в тім була така, що властитель ґрунту міг роздобути капітал і лишав ся властителем, хоч дохід забирав властитель. Церков католицка вже тому не противила ся. Коли шлескі епіскопи около 1420 р. предложили папі питанє, чи вільно купувати ренту, звичай, який був на Шлеску вже від сто літ, папа відповів, що вільно. В той спосіб поробили ся були в деяких краях т. зв. чиншівники, котрі нїби то сидїли на своїм ґрунті, але мусїли платити чинш від него, давати часть доходу наслїдникам давних вірителїв. Коли в новійших часах знесено панщину, то й наказано викупно всяких тягарів ґрунтових, а плачене ренти з ґрунту обмежено лиш до якогось часу. Коли в найновійших ча-

---

борима охота роздирати власні раня, яких нераз досьвідив пізнїйше в житю; отже хоч серце рвало ся в кусники, відозвавсь я холодно і строго:

— Не плач же без причини, Ганю.

Сказавши то сїв я до саний.

Тимчасом Мірза пращав ся зі всїми. Прибігши до Ганї, вхопив обі еї руки і мимо що дївчина вирвала ся, почав цїлувати пристрастно то в одну то в другу. Ах, яку я мав охоту побити его в тій хвили. Вицїлувавши Ганю вскочив до санок. Отець крикнув: „Ідь!“ О. Людвик почав нас благословити хрестиком на дорогу. Візник крикнув: „Гетьпа, вйо!“ на конї; забрязчали дзвінки, заскрипів сніг під копаницями і ми рушили в дорогу!

— Розбійнику! — почав я сварати в души на себе. — То ти так попращав свою Ганю! Докучив їй, насварив за сльози, яких ти не варт за сирітскі сльози....

Я підніс ковнїр від футра і розплакав ся сам як мала дитина, але тихо, бо боян ся, щоби мене не спіймав на плачу Мірза; однако показало ся, що Мірза бачив то дуже добре, лише що сам був зворушений, отже поки що нїчого менї не сказав. Але ми ще не доїхали до Хотель, як він відозвав ся:

— Генрик!

— Що?

— Плачеш?

— Дай менї спокій.

І знов заводїло між нами мовчанє.

Але по хвили Мірза знов:

— Генрик!

— Що?

— Плачеш?

Я нїчого не відповів; нагле Мірза похилив ся, зловив рукою снїгу, підніс менї шапку, накинув снїгу на мою голову і прикрив еї знов, кажучи:

— То охолодить тебе.

IV.

На великдень я не вернув до дому, бо близький іспит зрілости стояв на перепонї. Крім того отець бажав, аби я ще перед початком року університетского здав іспит до головної школи, бо знав, що через вакациї не схочесь менї працювати і що певне забуду хоч половину з того, чого научив ся в школах. Отже я дуже сильно працював. Крім звичайних ґімназияльних годин і працї до іспиту зрілости, брали ми з Селимом ще лекциї від молодого академика, що сам недавно вступив до головної школи і найлїпше знав, чого до неї треба.

Були то памятні для мене часи, бо тодї то розлетїла ся цїла будова моїх понять, яку так пильно здвигали о. Людвик, отець і цїле окруженє нашого тихого гнїзда. Молодий академик був великий радикал під кождим взглядом. Викладаючи менї історию римску, так добре умів при реформах Ґракхів впоїти в мене своє обридженє і погорду для великої оліґархії, що мої скрайні шляхотскі пересьвідченя розвіяли ся як дим. З якою глубокою вірою висказував на пр. мій молодий учитель, що чоловік, котрий має вскорі заняти важне на всякий спосіб впливове становище, повинен бути вільний від всїх „забобонів“ і глядїти на них з гордостию правдивого фільософа. Взагалї був гадки, що правити сьвітом і впливати на цїлу людскість найспосібнїйший чоловік між вісїмнайцятим а двайцять третим роком житя, пізнїйше бо стає поволи ідиотом себ то консерватистом.

О людях, що не були нї студентами нї професорами університету, відзивав ся з милосердием; однако мав деякі свої ідеали, котрі нїколи не сходили з его уст. Перший раз тодї дізнавсь я о істнованю Молешота, Біхнера, двох учених, котрих найбільше наводив. Треба було чути нашого учителя, з яким огнем говорив о наукових здобутках послїдних часів, о великих правдах, які слїпа, темна минувшість оминала, а котрі з нечуваною відвагою піднесли найновійші учені „з пороху забутя“ і оголосили цїлому сьвітови. Висказуючи подібні гадки, потрясав буйними кучерями і випалював нечувану скількість папіросів, впевняючи при тім, що має вже таку вправу до того, що ему всьо одно, чи пускати дим носом, чи устами і що нема у Варшаві чоловіка, щоби так затягав ся. По тім звичайно вставав, одягав плащ, при котрім бракувало більшої половини ґузиків і заявляв, що мусить спішити ся, бо має ще нинї „маленьку стрічу“. Кажучи то прижмурював трохи око і додавав, що надто молодий вік мій і Мірзи не позваляє ему удїляти нам близших вістий о тій „стрічи“, але що пізнїйше і без его поясненя порозуміємо, що то значить.

Крім тих всїх хиб, які нашим родичам в молодім академику певне дуже не сподобали ся, мав він свої правдиві добрі сторони. Імено умів добре то, чого нас учив, а до того був правдивий загорілець науки. Чоботи носив дїраві, плащ витертий, шапку як старе гнїздо, гроша нїколи не мав при собі, але его гадка нїколи не бігла в сторону клопотів особистих, біди, майже нужди. Жив пристрастию науки, а о свою личну веселу долю не дбав. Ми з Мірзою уважали его якимсь висшим, надприродним еством, океаном мудрости, непохитною повагою. Ми вірили сьвято, що коли хто уратує людскість на случай якоїсь небезпечности, то без сумніву він, той могучий ґеній, що впрочім і сам певне був тої гадки. Але ми липли до его пересьвідченя як пчоли до меду. Що до мене, то я заходив може дальше, як сам учитель. Була то природна реакция мого дотеперішного вихованя, а до того дїйстно молодий академик отворив менї ворота до незвістних сьвітів знаня, супротив котрих кружок моїх понять був надто тїсний. Осяяний тими нови

сах в декотрих сторонах Німеччини, іменно же в Прусах показав ся великий брак робітника і коли ще до того пруске правительство забажало кольонізувати польскі сторони, Познаньщину, німецкими кольоністами, щоби тим способом скріпити німецкий елемент серед польского, установлено законом з 27 червня 1890 т. зв. рентові посілости ґрунтові. При помочи правительства куповано польскі більші посілости і продавано їх частями німецким кольоністам під дуже приступними услівями. Німецкий кольоніст, котрий купував собі ґрунт н. пр. в польских сторонах на власність, не платив за него готівкою, не обовязував ся сплачувати его частями, анї не перейман на свій новий ґрунт довгу, значить ся, не брав пожички на сплату, лиш обовязував ся платити річну ренту, обчислену на основі чистого доходу з того ґрунту. В той спосіб настали рентові посїлости ґрунтові, а сей пруский спосіб став ся опісля взірцем і для инших держав. Головною цілию пруского правительства було за помочию рентових посілостий ґрунтових дати своїм певним людем, отже Німцям, не маючим капіталу набути ґрунт на власність і тим способом скріпити в польских сторонах німецкий елемент, а знов в німецких сторонах забезпечити властителям більших посілостий робітників та скріпити малу і середну посілість ґрунтову.

— Хто хоче завести собі поступове господарство в городі, нехай тепер бере ся до того. Тепер найдогіднїйша пора впорядкувати город після пляну. Насамперед треба розділити город на чотири части, щоби можна держати ся вже завсїгди плодозмінного господарства. Цілий город, коли того потреба, треба зрівнати, сплянтувати, щоби в нім не було долинок і горбів; витичити стежки і поробити їх, визначити місце на компост і на інсекти. Хто хоче заложити собі новий город, нехай уважає на слїдуючі правила: 1) Місце на город треба так вибрати, щоби оно було від півночи і від заходу крите, а від полудня і всходу отверте. — 2) Город повинен бути рівний, як стіл, а де він не рівний, там треба его як найлїпше зрівнати. — 3) Вода для города есть конче потрібна. Де не можна заложити город близько потока, або якої керничк и, то треба вибирати таке місце, де би в невеликій глубині можна добути воду і викопати керницю. Дуже велика вигода, коли в городї есть керниця. — 4) Ґрунт в городї лїпше, щоби був трохи легкий, як за тяжкий, але на всякий случай повинен бути урожайний, не голодниця.

— Мариноване мяса. Свинину, телятину і баранину маринуе ся раз длятого, щоби мясо можна довше держати, відтак на то, щоби ему по увареню надати добрий, але острійший смак, як сьвіжого, і красний вигляд. Зі свинини маринуе ся (з одного пацюка): дві шинки і одна лопатка (рідко обі, або звичайно одна, а часом і обі ідуть на мясо до ковбас), порібре і полядвиця. Шинки, лопатку і порібре маринуе ся разом. На то бере ся (як до величини штук) більше менше пів або тричверти топки соли, пів дека салітри, жменю грубо потовченої колендри, простого і анґлійского перцю, дрібку звоздиків (всего корїня в міру до скількости мяса і так само грубо потовченого), мішае ся все разом, і зараз, коли розбирае ся пацюка, натирае ся добре тою мішаниною кожду штуку, та складае ся в шафличок, щоби ропу з себе пустили. Мясо складае ся одно коло другого, вкривае ся кружком і прикладае ся его каменем. Коли вже пустить ропу, а еї за мало, треба ще дїлляти зо дві кварти переваренoї і вистудженої води, кожду жтуку обернути, зложити до купки і знов вкрити та приложити каменем. Лїпший і догіднїйший спосіб есть той, що з наведеної мішанини соли, салїтри і корїня, до котрого можна ще додати кілька бібкових листків, варить ся ропу, і коли вистигне, наливае ся нею мясо так, щоби ропа станула аж верх него В тій ропі мусить мясо стояти після того, як за грубі штуки 14 або й трохи більше днїв. Відтак виймае ся его і вішае ся в дим. Коли мясо маринуе ся лиш в ропі, яку оно само пустить, треба его, що другий або що третий день обертати і звaжати на то, щоби оно всїма боками добре маринувало ся. У вареній ропі, котра вкривае все мясо, не треба его обертати. Ропу на трохи більші розміри можна ще так зробити: На 6 лїтрів води бере ся 2 кільо соли, 65 ґрамів салїтри і 250 ґр. цукру і відповідну скількість корїня. При маринованю треба зважати на то, щоби не дати за богато або не за мало соли. Від салїтри мясо стае червоне; коли за богато салїтри, мясо стае ликовате, коли за мало, оно блїде. Недомаринована шинка есть в серединї зеленава. — Полядвицю маринуе ся окремо, але впрочім так само, лиш всего дае ся в малій скількости. Для делїкатнїйшого смаку можна ще додати склянку білого вина. По умаринованю складае ся дві полядвиці разом, білим до середини і вкладае ся до воловоі кишки, а відтак вішае ся в дим. Телятину маринуе ся через три дни в вазареній ропі, до котрої додае ся крім відповідної скількости соли, ще петрушки, цибулї і моркви. — Баранину маринуе ся так само як свинину, лиш дае ся ще кілька потовчених зубців чіснику. — В той сам спосіб можна маринувати і гусятину: вирізують ся удка окремо, здоймае ся мясо з з грудий і або ціле або розрізане на два куснї маринуе ся, відтак завивае ся в папір і вішае ся в дим.

Всячина господарска.

— Вікна на зиму обліпити можна мішаниною з житної муки, попелу і горячої води. Треба зробити досить густе тісто з того, та обліпити ним рами а відтак вікно замкнути. Тісто, котре при тім вилізе із шпар, треба чистенько обтерти. З весни, коли вікна отвирають ся, треба тісто змити горячою водою.

— Кіт до бочок, аби не текли: Взяти 60 ґрамів смальцю, 40 ґрамів соли і 35 ґрамів воску та все стопити разом на грани, а відтак додати 50 ґрамів пересїяного через густе сито попелу з дереза. Бочку треба в тім місци, де тече, добре витерти, а відтак заліпити тим кітом і она вже не буде течи.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— Ціна збіжа. У Львові д. 27 падолиста: Пшениця 7·40 до 7·50 Кор.; жито 6·25 до 6·50; овес 6·— до 6·30; ячмінь пашний 5·00 до 5·50; ячмінь броварний 6·25 до 6·75; горох до вареня 7·25 до 12·—; вика —·— до —·—; льнянка 10·50 до 11·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·80 до 6·20; гречка 7.20 до 7·30; конюшина червона 55·— до 65·—; біла 35·— до 65·—; тимотка 19·— до 24·—; шведска —·— до —·—: кукурудза стара —·— до —·—; хміль 50·— до 60·—; ріпак новий 13·25 до 13·50. Все за 50 кільо loco Львів.

Телеграми.

Загреб 28 падолиста. Сойм приймив предложений ему закон о продовженю буджетової провізориї.

Лївадия 28 падолиста. Урядовий бюлетин о здоровлю царя, гласить: Цар перевів оногдашний день добре. О годинї 9ій вечером теплота виносила 36·5, живчик 66. В ночи спав цар добре. Вчера рано сили і загальний стан здоровля були цїлком вдоволяючі.

Стандертон 28 падолиста. Анґлійцї напали на Бурів коло Ґрайлїнґштадт, завдали їм значні страти і забрали їм богато поживи.

Льондон 28 падолиста. З Шанґаю доносять, що оногди прийшло там до бійки між вояками французкими а анґлійскою поліциею.

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий.

...ми правдами, не мав я часу присьвячувати надто богато мрій і гадок моїй Гани. Зараз з початку, по приїздї, не розставав ся я з моїм ідеалом. Листи, які від неї одержував, підтримували той огонь на престолї мого серця, супротив повеня ідей молодого академика, цілий наш сільский сьвіт, такий тихий, спокійний, почав чим раз малїти і зменшувати ся в моїх очах, а з ним разом вправдї не зникла, але закрила ся легкою мракою стать Гани. Що до Міри, той ішов разом зі мною дорогою напрасних реформ, а о Гани гадав тим менше, що напротив нашого мешканя було вікно, в котрім пересиджувала інститутка Юзя. Отже Селим почав до неї зітхати і по цїлих днях споглядали на себе з двох вікон, як дві птиці з кліток. Селим доказував з непохитною певностию, що „та або ніяка“. Нераз бувало лежить горілиць на ліжку, учить ся, учить, а відтак кидае книжку на землю, зривае ся, хапае мене і кричить, сьміючись ся божевільний:

— Ах, моя Юзю! як я тебе люблю!

— Іди до лиха, Селиме — кажу ему.

— Ах, то ти, не Юзя — відповідав Селим і вертав до книжки.

Вкінци надійшли часи іспитів. Ми здали їх оба з Селимом і іспит зрілости і вступний університетский дуже добре, а відтак були ми вже вільні як птиці, але ще три дні забавили у Варшаві. Того часу ужили ми на справлене собі академичних мундурів і на обхід торжества, яке наш учитель уважав конечним, т. е. на пиятику в склепі в трійку.

По другій фляшці вина, коли і менї і Селимови крутило ся в голові, а на лице нашого учителя, а тепер товариша виступили румянцї, заволодїло нашими серцями нагле незвичайне розвіжене і наклін до сердечних виявів. Тодї наш учитель сказав:

— Ну, ви вийшли на людий, мої хлопці і сьвіт стоїть перед вами отвором Можете тепер бавити ся, викидати гроші, показувати з себе паничів, любити ся, але я вам скажу, що то дурниці. Таке житє на вні, без думки, для котрої жие ся, працюе і боре ся, то також дурниця. Але щоби розумно жити і мудро боротп ся, треба тверезо глядїти на річи. Що мене дотикае, то гадаю, що гляджу тверезо. Я в нїчо не вірю, чого сам не діткну ся і вам раджу то само. Бігме тілько доріг житя і мислий на сьвіті, а всьо в такім заколотї, що треба чорт знае якої голови, щоби не зблудити. Але я держу ся науки і конець. На дурниці мене не зловлять; що житє дурне, о то не буду ні з ким перечити ся, але есть знане. Колиб не то, я стріляв би собі в лоб. До того на мій погляд кождий мае право і я то цїлком певно зроблю, як лиш на тій точці ошукаю ся. Але тут нема ошибки. Навсїм ошукаєш ся: любиш, женщина тебе обманить; віриш, надійде хвиля сумніву; а над розслїдом кормового проводу якої животини можеш спокійно сидїти до смерти, і анї не оглянеш ся, як одного дня зробить ся тобі якось глупо і темно, а то вже й конець: посмертна картка, портрет в якій часописи, житепись і скінчена комедия! По тім вже нїчого, честне слово вам на то даю! Можете сьміло не вірити в нїякі дурниці. Наука, хлопці, то всьо. А до того е тут ще та добра сторона, що займаючи ся такими річами можеш сьміло ходити в діравих чоботах і спати на сїннику. Не робить то тобі нїякої ріжницї. Розумієте?

— На здоровле і на честь науки! — крикнув Селим, котрого очи сьвітили як вуглї.

(Дальше буде.)

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).